

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 29 16 Ἰανουαρίου 2000

Τό μαῦρο κουτί

Τό μαῦρο κουτί τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, τοῦ αἰῶνα τῆς ἀθεΐας, χαμένο μέσα στό πέλαγος τῶν ἐντυπώσεων, πού ἀφήνουμε πίσω μας. Τό αὐθεντικό μνημόνιο τοῦ ταξιδιοῦ μας μέσα στίς ἱστορικές θύλλες τῆς ἑκατονταετίας, πού διάβηκε, καταχωνιασμένο στό βυθό τῆς λησμοσύνης. Ποιός θά τολμήσει νά τό ἀνασύρει στήν ἐπιφάνεια; Ποιός θά βρῇ τό κουράγιο νά τό ἀποκρυπτογραφήσει καί νά τό μελετήσει;

Πρόσφατα, ἐξ αἰτίας τῶν ἀεροπορικῶν ἀτυχημάτων, πού στοίχισαν τή ζωή ἑκατοντάδων ἀνθρώπων, ἐπίσημων καί ἄσημων, ὀργανώθηκαν ἐκστρατεῖες, γιά τήν ἀνακάλυψι τῶν μαύρων κουτιῶν, πού ἔκλειναν μέσα τους τά μυστικά τῆς πτήσης καί τήν περιδίνεσι στήν καταστροφή. Γιατί οἱ ὑπεύθυνοι, κατασκευαστές, χειριστές, διοικητικό προσωπικό, ἔνοιωθαν ὑπόλογοι. Μπλεγμένοι προσωπικά στίς εὐθύνες. Καί ἤθελαν, μέ κάθε τρόπο νά διαλευκανθῇ ἡ τραγωδία. Καί νά ἐπιμεριστοῦν οἱ εὐθύνες. Ἡ εὐαίσθησία αὐτή τιμᾷ ὅλους ἐκείνους, πού ρίχτηκαν στόν ἀγῶνα. Μέ πόνο. Μέ διάθεσι θυσίας. Καί μέ αὐθόρμητη τή σπονδή τῶν δακρύων.

Ομως, στήν ἐξοδο ἀπό τόν τραγικό αἰῶνα καί τή χιλιετία, κανένας δέν ἐπαμίσπηκε τό μόχθο, νά ἀναζητήσῃ τό μαῦρο κουτί τῆς ἑκατοντάχρονης πανανθρώπινης περιπέτειας. Μέ τήν ἀναγραφή τῶν συνεπειῶν, πού ἔφερε ἡ μεγιστοποίησι τῶν τεχνικῶν κατασκευῶν καί ἡ ἐλαχιστοποίησι τῆς

άνθρωπινης αξίας. Μέ τά γεγονότα, πού στοίχισαν κλάμα καί αίμα. Συνεπαρ-
 μένοι από τό ὄραμα τῆς ἀλλαγῆς σταθήκαμε στό κατώφλι τῆς νέας χιλιετίας
 καί στήσαμε πανηγύρια. Ἀνάψαμε φῶτα. Ἐγκαταστήσαμε μεγάφωνα. Κρε-
 μάσαμε λουλουδένιες γιρλάντες. Γιορτάσαμε μέ προσποιητές χαρές καί μέ
 στημένα ξεφαντώματα. Ὅμως, γιά κείνους, πού σκέφτονται καί προβληματί-
 ζονται, τό ἐρώτημα μένει: Ἡ προσφορά τῶν λουλουδιῶν μας ἦταν ἔκφρασι
 χαρᾶς; Ἡ ἀποτελοῦσε τελετουργία πένθους; Μέ τίς ἐκδηλώσεις μας δοξάσαμε
 τά ἀποκτήματα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα; Ἡ ξεχύσαμε τήν ἀνακούφισί μας καί τήν
 ἐλπίδα μας, ὅτι ξεπεράσαμε τήν περίοδο καί τήν περιοχή τοῦ καταστροφικοῦ
 τυφῶνα;

Αν κάποτε ἀνακαλύψουμε τό μαῦρο κουτί τῆς ἐκατοντάχρονης περιπέτειας
 καί ἀν ἀποτολήσουμε νά τό ψάξουμε προσεκτικά καί ἀμερόληπτα, θά μᾶς
 αἰφνιδιάσουν τά μυστικά του. Ἴσως μᾶς ἀποκαλύψη, ὅτι ὀλόκληρη ἡ διαδρο-
 μή τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα ἦταν μιά κατακλυσμική ἀναταραχή. Δυό παγκόσμιοι
 πόλεμοι. Στίς πόλεις μας καί στά χωριά μας φωτιά, σίδερο καί αίμα. Ὁλόγυρά
 μας σύγχυσι ἰδεολογική, πού κράτησε, μόνιμα, θολωμένο τόν ὁρίζοντα καί
 ἄφησε τόν ἄνθρωπο ἀβοήθητο στή μέση τοῦ ἔρημου δρόμου. Κοινωνικές ἀνα-
 στατώσεις καί ἀνακατατάξεις σ' ὀλόκληρο τόν πλανήτη, πού ἔμοιαζαν μέ σει-
 σμούς ἀσταμάτητους. Ἡ τεχνολογία στό ρυθμό τῶν πυραύλων. Καί ἡ
 ἀνθρωπιά στήν κενότητα, στήν ἀσάφεια, στήν αἰχμαλωσία τῆς σκοπιμότητας.

Νά ὑπάρχουν ἄραγε ἄνθρωποι, πού ἀμφιβάλλουν γιά τή βαρβαρότητα τοῦ
 αἰῶνα, πού πέρασε; Γιά τήν τραχύτητα τῶν ἀνθρώπων παθῶν; Γιά τήν
 ἀπανθρωποποίησι καί τήν ἐκμετάλλευσι; Γιά ὅλα ἐκεῖνα, τά πρωτότυπα καί
 πρωτόγνωρα, πού σφράγισαν ἀρνητικά τή σελίδα τῆς ἱστορίας καί ἔστησαν τό
 μνημεῖο τοῦ παλιμπαρβαρισμοῦ; Ἀν ὑπάρχουν κάποιοι, πού στέκουν μαγεμέ-
 νοι ἀπό τή λάμψη τῆς τεχνολογίας καί δέ διακρίνουν τά ἔχνη τοῦ τυφῶνα, αὐτοί
 δέ θά διατηροῦν μνήμες. Δέ θά ἔχουν ἀνοίξει ἱστορικό βιβλίο. Δέ θά ἔχουν ἀνα-
 μετρηθῇ μέ τή φρίκη τῶν πυραύλων καί μέ τήν ὀδύνη τῆς ὁμηρίας. Δέ θά ἔχουν
 ἀντικρύσει τά θύματα τοῦ Διστόμου, τοῦ Κραγκούγεβατς, τοῦ Ἀουσβιτς, τῆς
 Χιροσίμα, τοῦ Κοσόβου. Ἐξω τόπου καί χρόνου, θά ἔχουν μεθύσει μέ τή με-
 λωδία τῶν ντράμς καί τούς ρυθμούς τῆς Πόπ ἐφεύρεσης.

Πρίν κάνουμε σταθερά καί ἀποφασιστικά βήματα στόν καινούργιο αἰῶνα,
 πρίν καταστρώσουμε τόν πίνακα τῶν ὁραμάτων μας καί τῶν ἐπιδιώξεων
 μας, πρέπει νά ἀνακαλύψουμε τό μαῦρο κουτί τῆς περιπέτειας τοῦ εἰκοστοῦ
 αἰῶνα, πού ἦταν δική μας περιπέτεια. Νά τό μελετήσουμε προσεκτικά. Καί νά
 ἀξιοποιήσουμε, θετικά καί δυναμικά, τά συμπεράσματα τῆς ἐρευνᾶς μας στό
 νέο βηματισμό μας καί στίς νέες ἐπιδιώξεις μας.

Μετρήστε εὐθύτητα καί σοβαρότητα

Επίμαχο θέμα στή Συνέλευσι τῆς Ἱεραρχίας τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου ὁ Νόμος 1700 τοῦ 1987, ὁ γνωστός ὡς Νόμος τοῦ Τρίτου. Καί εἰδικά ἡ διάταξι, πού ἐπιτρέπει τήν παρουσία λαϊκῶν συνηγῶρων στά Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια. Ἡ μανία τῶν «Πατέρων» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀθεράπευτη. Μέ κανένα τρόπο δέ στέργουν νά ἐμφανιστῇ στό Δικαστήριό τους, στό ὁποῖο κόβουν καί ράβουν ἀνενόχλητοι, ἕνας λαϊκός συνηγός, μέλος τῆς Ἐκκλησίας καί γνώστης τῆς ἐπιστήμης τοῦ Δικαίου, γιά νά σταθῇ στό πλευρό τοῦ ἱερωμένου, πού δικάζεται, καί νά ὑπερασπιστῇ τόν «ἀνυπεράσπιστο». Νά ξεδιπλώσῃ καί νά ἀναλύσῃ, μπροστά στούς Ἀρχιερεῖς δικαστές, τοὺς Ἱερούς Κανόνες καί τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους. Νά ὑπογραμμίσῃ τίς παραλείψεις ἢ τοὺς ἐκβιασμούς τῆς προϊσταμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, πού αὐτή τῇ στιγμή εἶναι, ταυτόχρονα καί μηνυτές καί δικαστές. Ἡ νά ἐμφανίσῃ μιά σειρά περιστατικῶν, πού, ἐνδεχόμενα, μεταφέρουν τό βάρος τῆς εὐθύνης στοὺς ἐπισκόπους καί ἐλαφρύνουν τό φορτίο τῆς ἐνοχῆς αὐτῶν πού ἐγκαλοῦνται γιά βαρεῖες ἐκκλησιαστικές παραβάσεις.

Εἰσηγητὴς γιά τό θέμα τοῦ συνηγῶρου ἦταν ὁ Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος. Δέν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, πού τὰ γράμματα τὰ σπούδασαν στό Νυκτερινό. Στό φάκελλό του ἔχει καί τό πτυχίο τῆς Φιλολογίας. Γεγονός, πού τοῦ δίνει τήν ἄνεσι νά διαβάζῃ ἀπὸ πρῶτο χέρι τὰ ἐκκλησιαστικά κείμενα καί νά μπορῇ, μέ ἀκρίβεια καί χωρίς παραποιήσεις τοῦ νοήματός τους, νά τὰ ἐξηγήσῃ.

Τί ἦταν ἐκεῖνο, πού τόν ἔκανε νά συντάξῃ μιά εἰσήγηση προβληματική; Τέτοια, πού θά τῇ δικαιολογοῦσε κανεῖς μόνο σέ κάποιον ἄσχετο καί ἀγράμματο, ξένο ὁλότελα πρὸς τήν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία καί πρὸς τήν εὐαισθησία τοῦ ἐξειδικευμένου φιλόλογου;

Ἐκλεκτός συνεργάτης τῆς «Ἐλεύθερης Πληροφόρησης» ἀναλύει, σέ ἄλλῃ στήλῃ, τίς χοντροκοπιές, τίς ἀντιφάσεις καί τίς παραβιάσεις τῶν Συνταγματικῶν ἀρχῶν, πού ἀναδύονται προκλητικά ἀπὸ τό κείμενο τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Μητροπολίτη Ἀνθιμου. Καί ὁ ἀναγνώστης θά μπορέσῃ νά μετρήσῃ τήν ἀνευθυνότητα τοῦ εἰσηγητῆ, ἀλλὰ καί τήν ἐλαφρότητα τῶν διαχειριστῶν τῆς ἱεραρχικῆς ψήφου, πού ἀποδέχτηκαν, δίχως προσεκτικὴ μελέτη καί δίχως ἔλεγχο, τήν πρότασι

του κ. "Ανθιμου καί τήν ἔκαναν ἀπόφασι τοῦ σώματος τῆς Ἱεραρχίας.

Ἐμεῖς ἐδῶ θά παρουσιάσουμε μιᾶ ἄλλη πτυχή. Τήν παραπομπή σέ κείμενα Ἱερῶν Κανόνων, πού δέν ἔχουν καμμιά σχέσι μέ τό θέμα, πού εἰσηγήθηκε ὁ κ. "Ανθιμος. "Αν δέ διέθετε τό πτυχίο τῆς φιλολογίας, θά δικαιολογούσαμε τήν πρᾶξι αὐτή ὡς συνέπεια ἀγγραμματισμοῦ. Τώρα, δέν μένει ἄλλη ἐρμηνεία, παρά μόνο ὁ δόλος. Ὁ κ. "Ανθιμος, θέλοντας νά ἐπηρεάσῃ τό ἀκροατήριό του καί νά τό πείσῃ νά ἀρνηθῇ τήν πρόσβασι στά σκαλοπάτια τῆς Μητροπολιτικῆς καί Συνοδικῆς Δικαιοσύνης τῶν «βέβηλων» (!!) δικηγόρων, ἄρπαξε τούς ἀριθμούς μόνο τριῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τούς παρενέβαλε στήν εἰσήγησί του, γιά νά τή διανθίσῃ καί γιά νά τήν ἐμπλουτίσῃ μέ τό ἄρωμα τῆς ἐπιστήμης τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου. Ἀλλά οἱ Ἱεροί αὐτοί Κανόνες λένε ἄλλο πρᾶγμα. Δέν ἔχουν καμμιά σχέσι μέ τό πρόβλημα τῆς παρουσίας ἢ τῆς μῆ παρουσίας συνηγόρου στίς ἐκκλησιαστικές δίκες. Καί ὅταν τούς διαβάξῃ κανεῖς μέσα στό κείμενο τῆς εἰσηγήσεως "Ανθιμου, ἀρχίζει νά γελάῃ.

Γιά νά μήν ὑπάρξουν ἐρωτηματικά, σχετικά μέ τό νόημα τῶν τριῶν αὐτῶν Ἱ. Κανόνων, τούς θέτω στή διάθεσι τῶν ἀναγνωστῶν μου. Μόνο, ἐπειδή τό πρωτότυπο εἶναι δύσκολο, ζητῶ τήν ἄδεια νά τούς δώσω ἐξηγημένους ἀπό τή γραφίδα τοῦ σοφοῦ ἐρμηνευτῆ, τοῦ ἀγ. Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτη.

Γράφει ὁ εἰσηγητής κ. "Ανθιμος: «Σχετικοί Ἱεροί Κανόνες ἐπὶ τοῦ θέματος ἀναφέρονται ὁ ΙΔ΄ τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ ΙΒ΄ τῆς Καρθαγένης καί ὁ ΙΔ΄ τῆς Ἀντιοχείας».

Λοιπόν: ὁ ΙΔ΄ Κανόνας τῆς Ζ΄

Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατά μετάφρασι τοῦ ἀγίου Νικοδήμου, ὀρίζει: «Ἐπειδή μερικοὶ ἐκ νηπίου ἀφιερώθησαν εἰς τόν Θεόν, καί Κληρικοῖς πρέποντα ἱμάτια φορέσαντες, ἐδέχοντο καί κουράν ἀπό τοὺς ἰδίους γονεῖς των, κατά τινα συνήθειαν, ὡς τάχα ἀφιερούμενοι, οὗτοι δέ ἐρχόμενοι εἰς ἡλικίαν, ἐτόλμων καί νά ἀναγινώσκουν τὰς θείας βίβλους εἰς τόν λαόν (ἐλπίζοντες ἴσως εἰς τήν ἐκ νηπίου ἐκείνην κουράν) χωρίς νά χειροδετηθοῦν, καί νά λάβουν σφραγίδα καί κουράν Ἀναγνώστου ἀπό τόν Ἀρχιερέα διὰ τοῦτο προστάζει ὁ παρὼν Κανὼν τό τοιοῦτον νά μὴ γίνεται, ὡς ἄτακτον καί ἀκανόνιστον. Οὐ μόνον δέ οἱ λαϊκοὶ νά μὴ δύνανται νά ἀναγινώσκουν χωρίς σφραγίδα Ἐπισκόπου, ἀλλ' οὐδέ οἱ Μοναχοί. Εἶναι δέ ἄδεια εἰς Ἡγούμενον Μοναστηρίου, Ἱερέα ὄντα καί διὰ χειροθεσίας Ἀρχιερέως γενόμενον Ἡγούμενον, νά χειροτονῇ Ἀναγνώστας εἰς μόνον τό Μοναστήριόν του, καί ὅχι ἄλλοθι. Ὅμοίως καί οἱ Χωρεπίσκοποι ἔχουν τήν ἄδειαν νά χειροτονοῦν Ἀναγνώστας κατά τήν ἀρχαίαν συνήθειαν».

Ὁ Ἱερός αὐτός Κανὼν ἀναφέρεται, σαφέστατα, στό θέμα τῆς χειροθεσίας τῶν ἀναγνωστῶν. Καί δέν ἔχει καμμιά σχέσι μέ τό πρόβλημα τῶν λαϊκῶν συνηγόρων.

Παραθέτουμε καί τό δεύτερο Κανόνα. Εἶναι ὁ ΙΒ΄ τῆς Καρθαγένης: «Ὁ Ἐπίσκοπος κατηγορούμενος, ὠρίσθη μὲν ἀπό τόν δ΄ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ νά κρίνεται ἀπό τήν Σύνοδον τῆς ἐπαρχίας. Ἐάν δέ ἀκολουθήσῃ δυσκολία εἰς τό νά συναχθοῦν Ἐπίσκοποι πολλοί, προστάζει ὁ παρὼν Κανὼν νά κρίνεται ἡ ἐγκληματική ὑπόθεσις αὐτοῦ

ἀπό δώδεκα Ἐπισκόπους καί ἀπό τόν ἐδικόν του, ἵνα μή ὁ Ἐπίσκοπος ἀπομείνῃ εἰς τό ἔγκλημα ὁποῦ κατηγορεῖται, δηλ. ἵνα μή ὡς ὑπό κατηγορίας εὐρισκόμενος, καί μή ἀδωδείς, καταφρονῇται ἀπό τόν λαόν του. Τῶν δέ Πρεσβυτέρων ἡ ἐγκληματική κρίσις νά κρίνεται ἀπό ἕξ ξένους Ἐπισκόπους καί ἀπό τόν ἐδικόν τους. Τῶν δέ Διακόνων ἀπό τρεῖς καί ἀπό τόν ἐδικόν τους».

Εἶναι προφανές, ὅτι ὁ Ἱερός αὐτός Κανόνας προσδιορίζει τόν ἐλάχιστο ἀριθμό τῶν δικαστῶν, πού μποροῦν νά κρίνουν ἓνα ἐπίσκοπο ἢ ἓνα πρεσβύτερο ἢ ἓνα διάκονο. Ἀλλά δέν προχωρεῖ νά καθορίσῃ τή δικονομία καί τή δυνατότητα παρουσίας συνηγόρου, πού θά ἀναλάβῃ τό ἔργο τῆς υπερασπίσεως.

Καί ὁ τρίτος Κανόνας. Εἶναι ὁ ΙΔ΄ τῆς Ἀντιοχείας: «Ἐάν Ἐπισκόπου κρινομένου διά τινά ἐγκλήματά του ἀπό τούς Ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας, ἀκολουθήσῃ νά μή συμφωνοῦσιν ὅλοι, ἀλλά ἄλλοι μὲν νά καταδικάζουσιν αὐτόν, ἄλλοι δέ νά ἀδωδύνουσιν· διορίζει ὁ παρῶν Κανὼν, ὅτι διά νά λυθῇ κάθε ἀμφιβολία, πρέπει ὁ Μητροπολίτης τῆς ἐπαρχίας νά καλῇ ἀπό τήν πλησιόχωρον ξένην ἐπαρχίαν καί ἄλλους Ἐπισκόπους, διά νά θεωρήσουν ὁμοῦ μέ τούς Ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης τοῦ κρινομένου τήν ἀμφίβολον

ὑπόθεσιν καί νά βεβαιώσουν τό δίκαιον».

Υπάρχει κάποιος, γνώστης τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἢ, ἔστω καί ἀπλὸς ἀναγνώστης, πού νά διακρίνῃ στό κείμενο αὐτοῦ τοῦ Κανόνα κάποιο ὑπαινιγμό γιά τήν παράστασι ἢ γιά τήν ἀπαγόρευσι τῆς παραστάσεως κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ συνηγόρου;

Ἡ ἐπίκλησι αὐτῶν τῶν Ἱερῶν Κανόνων γιά τήν κάλυψι καί τήν ἰσχυροποίηση τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Ἀνθιμου μοιάζει μέ τήν προσφυγή στό Νόμο «περί ἀφισσοκολλήσεως», γιά τή στήριξι τοῦ δικαιώματος ἐκδόσεως διαζυγίου.

Εἶναι ὀλοφάνερο, ὅτι ἐκ μέρους τοῦ εἰσηγητῆ Μητροπολίτη ἐλειτούργησε ὁ δόλος καί ἡ πρόθεσι ἐξαπατήσεως τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων. Καί ἀπό μέρους τῶν Συνοδικῶν προσφέρθηκε ἀνεξέλεγκτα ἡ ψήφος στή δόλια πρότασι, γιά νά ἐξασφαλιστῇ ἡ ἐπισκοπική αὐθαιρεσία καί νά ἀποφευχθῇ τό ἐνδεχόμενο τῆς ἀνατροπῆς τῆς προσηματισμένης καί προαποφασισμένης καταδίκης τοῦ ἀνυπεράσπιστου λειτουργοῦ.

Αὐτά μεθοδεύτηκαν καί ἀποφασίστηκαν δυό μόνο μῆνες πρὶν ἀπὸ τή δύσι τῆς δεύτερης χιλιετίας.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

«Καί οἱ φαῦλοι δαίμονες, ἐχθραίνοντες ἡμῖν καί τούς τοιούτους δικαστάς ἔχοντες ὑποχειρίους καί λατρεύοντας, ὡς οὖν ἄρχοντας δαιμονιῶντας, φονεύειν ἡμᾶς παρασκευάζουσιν».

(Ἰουστίνου τοῦ Φιλοσόφου καί μάρτυρος, Ἀπολογία Β΄ 1, 2)

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΜΑΣ

Και η εφετινή Σύνοδος της Ιεραρχίας απογοήτευσε. Τίποτε το ουσιώδες και τίποτε το σπουδαίο. Πτωχή σε περιεχόμενο η κατάληξη των εργασιών της, που διήρκεσαν πέραν της εβδομάδος και έκλεισαν με την επικύρωση «συνοδικώ τω τρόπω» της εκ των προτέρων επιλογής για τη μη χρεύουσα Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος προσώπου έμπιστου και εκλεκτού του Αρχιεπισκόπου.

Αλλά και η εναρκτήρια, εκ σελίδων 94, ομιλία του Μακαριωτάτου Προέδρου, σε όσους είχαν την υπομονή να την παρακολουθήσουν επί διήμερον και δεν την αντιπαρήλθαν «εν υπνώσει», δημιούργησε την εντύπωση ότι κινήθηκε μεταξύ «προγραμματικών δηλώσεων» κοσμικής κυβερνήσεως και «απολογίας κατηγορουμένου». Αντί το ανώτατο αυτό όργανο της Διοικήσεως της Εκκλησίας να μεταφέρει ευαγγελικά και πατερικά μηνύματα που να εγγίζουν την αγωνία και τους προβληματισμούς του σύγχρονου ανθρώπου, ασχολήθηκε κατά το πλείστον με φθηνές κοσμικού χαρακτήρα εξαγγελίες και επουσιώδη, εντελώς δευτερεύοντα θέματα, όπως περί «πρωτειών» και «μνημοσύνων», ορισμένα των οποίων θα μπορούσαν να αποτελέσουν το αντικείμενο,

και μάλιστα μόνο μιας συνεδρίας, της Διαρκούς Συνόδου.

Θα περιορίσουμε όμως τις επισημάνσεις μας σε ένα μόνο από τα θέματα αυτά. Είναι εκείνο που αναφέρεται στην παράσταση λαϊκών συνηγόρων στα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια (Ε.Δ.). Και αρχίζουμε με τη διαπίστωση ότι η εισήγηση δεν έπεισε. Προσπάθησε ο εισηγητής Μητροπολίτης με αντιφατικές και ελλιπείς κριτικές σκέψεις και με εξίσου αντιφατικά ερείσματα σε αποφάσεις συνοδικών οργάνων, να καταλήξει στην προειλημμένη και αμετακίνητη άρνηση της Διοικήσεως της Εκκλησίας να δεχθεί την παράσταση λαϊκών συνηγόρων (δικηγόρων) στα Ε.Δ. Επικαλείται μάλιστα ο εισηγητής αφενός τρεις ιερούς κανόνες, που, αν επαναλάβανε προσεκτικά τη μελέτη τους, θα αντιλαμβανόταν ότι ήσαν άσχετοι με το αντικείμενο της εισηγήσεώς του, και αφετέρου αναφέρεται σε μια πολύ πρόσφατη «εξαίρεση!» για την παράσταση λαϊκού συνηγόρου, χωρίς να κατορθώσει να πείσει τον αναγνώστη της εκθέσεώς του προς τί αυτή η μοναδική εξαίρεση, όταν σε άλλες γνωστές περιπτώσεις διώξεως Μητροπολιτών η παράσταση λαϊκού δικηγόρου εμφανιζόταν ως ο «απηγορευμένος καρπός».

Αλλά αστόχησε ο εισηγητής και στην παράθεση δύο παραδειγμάτων που, κατά την εισηγητική του έκθεση, ενίσχυναν τη θέση του περί μη αποδοχής λαϊκών συνηγόρων στην εκκλησιαστική δίκη. Με το πρώτο παράδειγμα αναφέρεται στη δίκη του Ιησού Χριστού και αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «...ωδηγήθη ενώπιον του Ιουδαϊκού Συνεδρίου και της Ρωμαϊκής Εξουσίας, υποστάς το φρικτόν μαρτύριον, άνευ οιασδήποτε υπερασπίσεως ή οιουδήποτε συνηγόρου...», και με το δεύτερο αναφέρεται στη δίκη του Αποστόλου Παύλου ενώπιον του Ιουδαϊκού Δικαστηρίου της Κορίνθου, καθώς και των Αποστόλων Πέτρου και Ιωάννου, οι οποίοι «...άνευ συνηγόρου ή υπερασπίσεως ενεφανίσθησαν ενώπιον του Ιουδαϊκού Συνεδρίου...». Η παράθεση αυτών των περιστατικών είναι προδήλως ατυχής και παντελώς απρόσφορη. Γιατί είναι πράγματι τραγικό, αλλά και θλιβερό, νά θέλουμε να συσχετίσουμε και να παραλληλίσουμε τη λειτουργία των σημερινών Ε.Δ. που πρέπει νά εδράζεται στον ευαγγελικό λόγο της αληθείας και στις επιταγές των ιερών Κανόνων, με τη λειτουργία των Ιουδαϊκών εκείνων δικαστηρίων και συνεδρίων, οργάνων των Γραμματέων και Φαρισαίων της τότε εποχής, των οποίων το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα ήταν η αυθαιρεσία και το εκδικητικό μένος κατά του προσώπου του Κυρίου και των Αποστόλων και τα οποία εξέφεραν την ετυμηγορία τους βάσει προκατασκευασμένων καταδικαστικών αποφάσεων, ενταγμένων απόλυτα στο διωκτικό τους σχέδιο κατά των οπαδών της νέας θρησκείας. Επιθυμία λοιπόν και προσπάθεια της σημερινής Εκκλησίας του 21^{ου} αιώνα είναι

να εγκαταστήσει τέτοιου είδους Ε.Δ.; Μη γένοιτο. Και θέλουμε να πιστεύουμε ότι κάτι τέτοιο είναι ξένο και από τις προθέσεις του εισηγητή. Δεν παύει όμως και η απλή παράθεση αυτών των περιστατικών να αποτελεί άστοχη και ατυχή επίκληση.

Σε ό,τι αφορά στο επίμαχο θέμα της παραστάσεως λαϊκών συνηγόρων κατά την εκκλησιαστική δίκη, επαναλαμβάνοντας παλαιότερες σκέψεις μας, διατυπώνουμε και πάλι κατηγορηματικά την άποψη, ότι ο τρόπος της λειτουργίας σήμερα των Ε.Δ. και οι πενιχρές, αν μη και ανύπαρκτες, εγγυήσεις που παρέχονται για μια δίκαιη, ανεπηρέαστη και αντικειμενική κρίση, καθιστά αναγκαία και επιβαλλόμενη την παράσταση εξειδικευμένων λαϊκών νομικών προς διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εγκαλούμενων κληρικών. Η άποψη αυτή βρίσκει νομικό έρεισμα στο κρατούν σήμερα εκκλησιαστικό σύστημα της «συναλληλίας» ή της «νόμου κρατούσης πολιτείας» (χωρίς να επιλέγουμε ποιος από τους όρους αυτούς είναι ορθός ή δόκιμος), κατά το οποίο η Έκκλησία αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ. Αυτό ρητώς αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 590/1977 περί Κ.Χ.Ε. Ο νόμος αυτός είναι κατασκευάσμα της μεταπολιτευτικής διοικήσεως της Εκκλησίας και είναι δικό της απόκτημα. Με βάση αυτή τη νομική δομή τα συλλογικά όργανα της Εκκλησίας, και όταν λειτουργούν ως κυρωτικά όργανα, όπως έχει κριθεί με πάγια νομολογία του Σ.τ.Ε. (βλ. καί Ολομ. 825/1988), αποτελούν συλλογικά «πειθαρχικά συμβούλια». Έχει δε κριθεί επίσης από το Σ.τ.Ε. (βλ. 2885/1998) ότι η παράσταση συνηγόρου ενώπιον παντός πειθαρχ-

χικού οργάνου επιβάλλεται κατά συνταγματική επιταγή και αποτελεί την «ολοκλήρωση» του θεμελιώδους ατομικού δικαιώματος της ακροάσεως, το οποίο, εκτός από γενική αρχή που διέπει και το κανονικό και το κοσμικό δίκαιο, κατοχυρώνεται με θετή συνταγματική διάταξη (άρθρο 20 παρ. 2). Και όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο σκεπτικό αποφάσεως Άγγλου δικαστή του περασμένου αιώνα, το ιερό αυτό δικαίωμα της ακροάσεως έχει θεία την προέλευση και ανάγεται στην αρχή της δημιουργίας του ανθρώπου και στην αποβολή των πρωτοπλάστων από τον Παράδεισο. Η πρόταση συνεπώς του εισηγητή Μητροπολίτη, για την προώθηση στη Βουλή καταργητικής διατάξεως για τη μη παράσταση δικηγόρου στα Ε.Δ., αντίκειται ευθέως στις παραπάνω συνταγματικές επιταγές (βλ. πλείονα σε Ε.Π., τεύχος 16/1.7.1999).

Αλλά αν αυτά αναφέρονται στη νομική θεμελίωση υπό το ήδη κρατούν σύστημα των σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας, η σημερινή τραγική πραγματικότητα καθιστά έτι μάλλον επιτακτική και επιβεβλημένη τη συμπάρσταση των εγκαλούμενων κληρικών με λαϊκό συνήγορο για την πλήρη και αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος υπερασπίσεως, μάλιστα δε στις ιδιάζουσες εκείνες υποθέσεις που υφίστανται αντιτιθέμενα δικαιώματα, συμφέροντα και απόψεις μεταξύ επισκόπων και λοιπών κληρικών. Το σύνολο των κληρικών αυτών ζητεί σήμερα επίμονα μείζονα προστασία, η οποία, ασ μην αυταπατώμεθα, τότε μόνο εξασφαλίζεται, όταν ο συνήγορός τους είναι πρόσωπο, αφενός που δεν υπόκειται σε εξάρτηση από τους κριτές Επισκόπους

και αφετέρου διαθέτει εξειδικευμένη γνώση τόσο των κανονικών όσο και των νομικών διατάξεων, ενώ εξάλλου θα έχει τη δυνατότητα ανεπηρέαστα να επισημαίνει και τα επισκοπικά σφάλματα. Και θα πρέπει εδώ να μνημονεύσουμε ένα μόνο, πλην όμως κραυγαλέο και κλασικό παράδειγμα προς αποφυγή. Είναι εκείνο που αναφέρεται στη δίκη του μακαριστού Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγου τον Ιανουάριο του 1992, κατά την οποία απαγορεύθηκε και δεν επιτράπηκε η παράσταση λαϊκού συνηγόρου σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η δίκη αυτή, που κατέληξε στην επιβολή δεκαετούς αργίας στον άγιο αυτό Γέροντα, αποτέλεσε «ΠΑΡΩΔΙΑ ΔΙΚΗΣ». Ο χαρακτηρισμός δεν είναι δικός μας. Ακούσθηκε από στόματος του τότε συνέδρου-δικαστή Μητροπολίτη Δημητριάδος και νυν Αρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου. Έτερος δε σύνεδρος, ο Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Καλλίνικος, αποχωρώντας προ της ολοκλήρωσεως της διαδικασίας, δήλωσε τούτο το τραγικό: «*Η περαιτέρω παραμονή μου στην αίθουσα αποτελούσε ΜΑΡΤΥΡΙΟ*». Παραθέτουμε δύο χαρακτηριστικά περιστατικά από εκείνη την ιστορική δίκη, τα οποία ομιλούν τόσο εύγλωττα. ΤΟ ΠΡΩΤΟ: Σε κάποιο σημείο της ανακριτικής προδικασίας διακόπτονται οι ανακρίσεις με τη σύμφωνη γνώμη του ανακριτή Μητροπολίτη για κάποιο διαδικαστικό θέμα που ανέκυψε, υπογράφηκε μάλιστα και σχετικό πρακτικό διακοπής. Παρά ταύτα η Σύνοδος θεωρεί την ανάκριση περαιωθείσα και ο μακαριστός Θεολόγος εισάγεται αμέσως στο Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Όταν αποχώρησε από την αίθουσα ο Μητροπολίτης κ. Καλλίνικος,

κλήθηκε να μετάσχει μόνο στη διάσκεψη(!) για την έκδοση αποφάσεως έτερος Μητροπολίτης, ο οποίος όμως δεν είχε καν παρακολουθήσει τη διήμερη ακροαματική διαδικασία. Για όλα αυτά, και άλλες πολλές πλημμέλειες, ο εισαγγελέας είχε ασκήσει ποινική δίωξη για παράβαση καθήκοντος σε βάρος των Συνέδρων Μητροπολιτών, η οποία όμως τελικώς ανεστάλη με κυβερνητική πράξη. Και το χειρότερο. Κατά της καταδικαστικής αυτής αποφάσεως είχε ασκηθεί εμπροθέσμως έφεση στο Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει δικασθεί, καίτοι συμπληρώθηκε οκταετία περίπου(!).

Αν αυτές οι τραγικότητες και αυθαιρεσίες συνέβησαν σε μια πολύκροτη εκκλησιαστική δίκη με τόσο έντονο πανελλήνιο ενδιαφέρον, ας αναλογισθεί κανείς, τί μπορεί να συμβεί σε διωκόμενους άγνωστους κατώτερους κληρικούς

και πόσο εύλογη και διακολογημένη είναι η ανησυχία και ο προβληματισμός τους. Και η ανησυχία αυτή προβάλλει πιο έντονη από την προκλητική καταληκτική σκέψη της εισηγητικής εκθέσεως, κατά την οποία «*Η Εκκλησία θα εξακολουθήσει να αρνείται την συμμετοχήν Λαϊκού Συνηγόρου, έστω και αν το Σ.τ.Ε., μετά από προσφυγήν, θα αναπέμψη τας υποθέσεις προς επανεκδίκασιν*».

Όλα αυτά καθιστούν επιτακτική, ή αν θέλετε «αναγκαίον κακόν», τη συμπάρασταση εξειδικευμένων στο αντικείμενο λαϊκών συνηγόρων (δικηγόρων) κατά τη διαδικασία ενώπιον των Ε.Δ. Αυτό άλλωστε θα βοηθήσει και τους εκκλησιαστικούς δικαστές στο σχηματισμό ορθής κρίσεως, αν πράγματι ενδιαφέρονται η ετυμηγορία τους να είναι αντικειμενική και δίκαιη.

Γ. Ι.

Παπα-Γιάννη

Κάλεσα τό Χριστόδουλο σιό πανηγύρι. Άλλά, μέσα μου, προσεύχομαι νά μήν έρθη. Γιατί τό βαρύτιμο δώρο, πού πρέπει νά τοῦ κάνουμε, τά ροδοπέταλα καί τά μπιχλιμπίδια θά μᾶς τό φᾶνε τό έκατομύριο.

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

Ἡ συνοδικότητα τῆς Ἐκκλησίας

Η λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας στούς καιρούς μας, τόσο ἀπό τόν τρόπο διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν της, ὅσο καί ἀπό τά θέματα, πού τήν ἀπασχολοῦν, προκαλεῖ συχνά τήν ἀπορία: τόσο πολύ ἔχει ἡ ἐκκοσμίκευση διαποτίσει τήν ἐκκλησιαστική μας διοίκηση; Ἡ Ἐκκλησία, ὡς Θεανθρώπινος ὀργανισμός, πορεύεται μέσα στόν κόσμο, ἀλλά δέν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου. Οἱ κοσμικές δομές διοικήσεως δέν εἶναι στά μέτρα Τῆς. Ἄν τίς ἐφαρμόσουμε στήν Ἐκκλησία, εἶναι σά νά Τήν ξαπλώνουμε σέ προκρούστεια κλίνη. Πῶς διοικεῖται ἡ Ἐκκλησία; Ὅπως οἱ κρατικές ὑπηρεσίες, πού βασιζοῦνται στήν ὑπαλληλική ιεραρχία; Ὅπως οἱ ἐπιχειρήσεις, μέ τίς συνελεύσεις τῶν μετόχων, τούς διευθύνοντες συμβούλους καί τούς μάναντζερς; Ἡ, ὅπως τά σωματεῖα μέ τίς γενικές συνελεύσεις τῶν μελῶν καί τά διοικητικά τους συμβούλια; Μόνο μιᾷ ἀκρωτηριασμένη καί παραμορφωμένη, μιᾷ ἐκκοσμιευμένη βατικάνεια Ἐκκλησία, μπορεῖ νά βρεῖ ἀνάπαυση σέ τέτοια διοικητικά σχήματα. Ἔστω καί ἂν τά σχήματα αὐτά φαντάζονταν σά μάτια τοῦ κόσμου ὀρθολογιστικά καί ἀποτελεσματικά.

Στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἡ θέση τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι κεντρική. Γύρω του συγκεντρώνεται ἡ παρεμβολή τῶν πιστῶν καί προσφέρεται στό Ἅγιο Πνεῦμα γιά νά τήν ἐξαγιασθεῖ καί νά τήν ἀντιπροσφέρει στόν κόσμο, σέ κάθε συγκεκριμένο τόπο καί χρόνο, ὡς Σῶμα Χριστοῦ. Ὁ γνήσιος Ἐπίσκοπος εἶναι διάδοχος τῶν Ἀποστόλων. Ἡ διοίκηση, ἐπομένως, πού ἐξασκεῖ, δέν ἔχει κοσμική ὕφή.

Εἶναι πατρική καί ποιμαντική. Κενωτική, ὄχι ὑπεροχική. Χρέος τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι νά πολιτεύεται ὡς ὁ «πάντων ἔσχατος καί πάντων διάκονος» (Μάρκ. θ' 35). Νά προσφέρει ἐξ ὀνόματος ὅλου τοῦ λαοῦ ἱκεσίες «ὑπέρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καί τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων», σέ μιᾷ ἀγωνιώδη ἀναζήτηση ἀγιότητας γιά ὅλους. Μέ ἀνύστακτη τήν μέριμνα γιά τήν ἀπρόσκοπη ἔκχυση τῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πάνω στήν Εὐχαριστιακή σύναξη. Μέ ἀκάματο ζήλο γιά τήν πνευματική πρόοδο τῆς Ἀγίας Παρεμβολῆς τῆς Ἐκκλησίας. Γιά τήν ὀρθή ιεραποστολική πορεία Τῆς μέσα στόν κόσμο.

Ὅμως, καί ὁ Ἐπίσκοπος καί οἱ συνεργάτες του εἶναι ἄνθρωποι μέ τίς ἀδυναμίες καί τή μικρή ἢ μεγάλη ἁμαρτωλότητά τους. Ἡ ἐξουσία ἐξ ἄλλου, εἶναι γοητευτική. Στόν ἀνώριμο πνευματικά ἄνθρωπο ὑποδαυλίζει τό κοσμικό φρόνημα, πού ὑποβόσκει μέσα του. Λίγοι καταφέρνουν νά ξεπεράσουν ἀλώβητοι τίς συμπληγάδες τῆς ἀπατηλῆς αἰγλῆς τῆς ἐξουσίας. Ἀνθρωποι τῆς ραστώνης· κυνηγοί τῶν ἡδονῶν τοῦ τρυφηλοῦ βίου· φιλόδοξοι λαοπλάνοι πολιτικάντηδες· κομπλεξικοί δυνάστες ψυχῶν καί σωμάτων· φευδοελαβεῖς τύραννοι περιδεῶν συνειδήσεων· ἀγύρτες καί ἀπατεῶνες ἐποφθαλμιοῦν ἐπισκοπικούς θρόνους. Καί συχνά τούς κατακτοῦν, κατά παραχώρηση, βέβαια, καί ὄχι κατ' εὐδοκία Θεοῦ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχε προϊδεάσει τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου: μέσα ἀπό τούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας θά ξεπετάγονταν «λύκοι βαρεῖς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου... ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα

τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητάς ὀπίσω αὐτῶν» (Πράξ. κ' 29-30). Ἡ ἀποστολική αὐτή πρόρρηση ἔχει καταγραφῆ, ἤδη, ὡς ὀδυνηρή ἱστορική ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας, κυρίως ἀπὸ τότε, πού οἱ Ἐπίσκοποι ἄρχισαν νά συμφύρονται στοὺς θαλάμους τῶν ποικίλων ἐξουσιῶν τοῦ κόσμου καί νά συναυλίζονται μέ τοὺς ἰσχυροὺς. Καί θά καταγράφεται μέχρι τῆ συντέλεια τῶν αἰώνων. Εἶναι ὁ μεγαλύτερος, ἴσως, πειρασμός τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ χειρότερη πτυχή τῆς ἐκκοσμικεύσεως.

Ὁ Χριστός ἄφησε τὴν Ἐκκλησία Του νά πορεύεται μέσα σ' αὐτόν τόν κόσμο τῆς φθορᾶς, γιὰ νά τόν σώσει. Ὅρισε, ὅμως, νά περιφρουρεῖ τὴν καθαρότητά Της καί νά θεραπεύει τὰ τραύματά Της. Τὴν εὐθύνη αὐτὴ τὴν ἔχει ἀναθέσει κατὰ κύριο λόγο στὴ Σύνοδο τῶν Ἐπισκόπων καί κατ' ἐπέκταση στό Σῶμα τῶν πιστῶν. Προϋπόθεση εἶναι τὰ Σώματα αὐτά νά ἐπιζητοῦν τὴν καθοδήγηση τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ὅμως, οὔτε ἡ Σύνοδος, οὔτε τὸ Σῶμα τῶν πιστῶν ἀποτελοῦν τὴν προϊσταμένη ἀρχή τοῦ Ἐπισκόπου, μέ τὴν ἔννοια τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καί τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τῶν κοσμικῶν σωματοείων. Πολύ περισσότερο δέν εἶναι προϊστάμενος τοῦ Ἐπισκόπου ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου, ἢ ὁ Πρῶτος κατὰ τὴν τάξη, ἢ ὁ Προκαθήμενος μιᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὁ Πρῶτος κατὰ τὴν τάξη τῶν Προκαθημένων, μέ τὴν ἔννοια τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκα. Ὁ Ἐπίσκοπος, σέ ὁποιοδήποτε μέρος τῆς γῆς, λειτουργώντας τὴν πραγματώση τῆς Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας στὴν ἐπαρχία του, δέν ἔχει καμιὰ προϊσταμένη ἀρχή πάνω ἀπ' αὐτόν, παρὰ μόνο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὸ Ὅποιο «ὄλον συγχροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας».

Σύνοδος Ἐπισκόπων σημαίνει συνοδοιπορία Ἐπισκόπων. Πού ἐμφοροῦνται ἀπὸ τὸ αὐτὸ φρόνημα. Πού μετέχουν στὴν κοινὴ πίστη καί ἀγάπη. Πού τοὺς ἐνώνει ἡ κοινὴ ἀγωνία γιὰ τὴν «εὐστάθεια τῶν Ἀγίων τοῦ

Θεοῦ Ἐκκλησιῶν». Ἡ Σύνοδος εἶναι ὁ ἄρμοδιότερος τόπος, γιὰ νά ξεδιπλωθεῖ μιὰ πτυχή τοῦ ἐπισκοπικοῦ λειτουργήματος, πού ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἀποστολικότητά του: ἡ «μέριμνα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν» (Β' Κορινθ. ια' 28). Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ὑπεύθυνος γιὰ τὴ διαποίμανση τῆς δικῆς του ἐπαρχίας. Ὡς διάδοχος, ὅμως, τῶν Ἀποστόλων, μετέχει στὴν κοινὴ εὐθύνη γιὰ τὴν ὁρθότητα τῆς πίστεως καί γιὰ τὴν πορεία καί τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, τῶν ἐγγύς καί τῶν μακρὰν. Ἡ ἄρμοδιότητα καί ἡ κοινὴ εὐθύνη τῶν Ἐπισκόπων παραδόθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους ὡς φύλακας ἄγγελος τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. Ὡς ἡ λυδία λίθος, πού ἐλέγχει καί πιστοποιεῖ τὴ γνησιότητά τους. Ὁ ἄγρυπνος φρουρός τῆς.

Ἡ ἀνθρώπινη ἁμαρτωλότητα, ὅμως, καί ἐδῶ καταδοκεῖ. Κάποιοι Ἐπίσκοποι, εἴτε ἀπὸ ὑπερβάλλοντα ζῆλο εἴτε ὑποκριτικά, θά ἦταν διατεθειμένοι νά εἰσχωρήσουν στὰ ὄρια εὐθύνης ἄλλων Ἐπισκόπων γιὰ νά διορθώσουν πραγματικά ἢ ὑποτιθέμενα κακῶς κείμενα. Ἡ διαμάχη τῶν Ἐπισκόπων καί ἡ διάσπαση τοῦ λαοῦ θά ἦταν τότε ἀναπόφευκτη. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, πού διέπουν τὸ Συνοδικὸ θεσμό, ὀρίζουν κανεῖς Ἐπίσκοπος, ἀκόμα καί ἂν κατέχει θρόνο Μητροπολιτικό, ἢ Ἀρχιεπισκοπικό, ἢ Πατριαρχικό, νά μὴ μπορεῖ νά προβεῖ σέ καμιὰ ἐνέργεια ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς ἐπαρχίας του χωρὶς ἀπόφαση τῆς ἀρμόδιας Συνόδου τῶν ἐπιχώριων Ἐπισκόπων. Μέσα στίς Συνόδους συζητοῦνται τὰ προκύπτοντα θέματα καί λαμβάνονται ἀποφάσεις. Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι ἔχουν ἴσα δικαιώματα ἐκφράσεως γνώμης καί ψήφου. Ὁ Πρῶτος, αὐτὸς πού προεδρεύει στὴ Σύνοδο, εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ πολιτικοῦ διοικητικοῦ κέντρου, τῆς Πρωτεύουσας. Δέν ἔχει περισσότερα δικαιώματα λόγου ἢ ψήφου ἀπὸ τὸν ὁποιοδήποτε ἄλλο Ἐπίσκοπο. Τὸ μόνο του δικαίωμα, πού δέν μπορεῖ νά ἀπεμπολήσει, εἶναι ἡ ἀναγνώρισή του ἀπ' ὅλους τοὺς ἐπι-

ΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ

Καβάλησα τό καλάμι;

Μοῦ εἶπαν πώς καβάλησα τό καλάμι. Ἀλλά, ἀλλά... Θά σᾶς πῶ τήν ἱστορία μου καί πιστεύω, πώς θά μέ ἀπαλλάξετε ἀπό τήν κατηγορία.

Εἶμαι νεωκόρος. Ὑπηρετῶ χρόνια τώρα σέ Ναό τῆς συνοικίας. Μακριά ἀπό τό κέντρο καί ἀπό τίς δόξες τῶν λαμπρῶν τελετῶν. Οἱ παπάδες δέ μοῦ δίνουν καί πολλή σημασία. Μέ διατάζουν μόνο, σάν νά εἶμαι ὑπηρετής. Ὁ κόσμος, μπαίνει, βγαίνει, μέ χαιρετάει καί δέν ἐννοεῖ νά μοῦ πῇ ἕνα λόγο ἰδιαίτερης ἀναγνωρίσεως. Ἀριά καί κάπου

χώριους Ἐπισκόπους ἐνός «ἔθνους» (κατά τήν ἐννοια τοῦ λδ' Κανόνος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων), ὡς πρώτου μεταξύ αὐτῶν. Καί τοῦτο γιά νά ὀρίζεται ἡ γεωγραφική ἔκταση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, νά περιφρουρεῖται ἡ συνοχή τῆς καί νά πορεύεται μέ εἰρήνη καί ὁμόνοια. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ἔχει θεσπίσει συγκεντρωτική διοίκηση σέ κανένα ἀπό τά ἐπίπεδά της, σέ πείσμα πολλῶν Ἀρχιεπισκόπων καί Πατριαρχῶν, πού διακατέχονται ἀπό βατικάνεια νοστοπία καί πασχίζουν νά τήν καθιερώσουν μέσα στόν Ὁρθόδοξο χώρο.

Οἱ Σύνοδοι ἀσχολοῦνται μέ τή διευθέτηση τῶν προβλημάτων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου. Ὁ ἅγ. Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, στήν ἐρμηνεία τοῦ παραπάνω Κανόνος, καταγράφει τά ἐξῆς, ὡς δεῖγμα τῶν θεμάτων, πού ἀπασχολοῦν μιᾶ Σύνοδο Ὁρθόδοξων Ἐπισκόπων: «τά περί δογμάτων ζητήματα, αἱ οἰκονομίαι καί διορθώσεις τῶν κακῶν σφαλμάτων, αἱ καταστάσεις καί χειροτονίαι τῶν Ἀρχιερέων καί ἄλλα παρόμοια». Ἡ Σύνοδος

ἔρχεται καί ἡ τηλεόρασι, ἀλλά δέ στρέφει τήν κάμερα στό πρόσωπό μου. Ἐγώ εἶμαι καί μένω ἀφανής. Καί νοιώθω περιφρονημένος. Τελευταῖος τροχός τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἄμαξας.

Σκέφτηκα, λοιπόν, νά ἀναβαθμίσω τό ρόλο μου. Ὁ Χριστόδουλος, εἶπα, φτιάχνει καινούργιο Μητροπολιτικό Ναό. Εὐκαιρία νά πάρω ἐκεῖ τή θέσι τοῦ νεωκόρου. Νά ἀλωνίζω στά μέσα καί στά ἔξω. Νά βρίσκωμαι πάντοτε κοντά στόν προκαθήμενο καί μπροστά στήν κάμερα. Νά μέ μάθουν στήν πρωτεύουσα. Νά ἐμφανιστῇ ἡ φάτσα μου καί στά πέρατα τοῦ κόσμου.

Μόλις ἀνακοίνωσα τό σχέδιό μου, δέχτηκα καί ἀπό τοὺς δύο παπάδες τά πέντε δάχτυλά τους.

-Νά, ταλαίπωρε. Πίστεψες πώς θά δῆς στίς μέρες σου νά χτίζεται καινούργιος Μητροπολιτικός Ναός! Ὁλα, ὅσα ἀκοῦς, εἶναι

εἶναι ὄργανο καθοδηγητικό καί ἐποπτικό. Ὅχι ἄμεσα ποιμαντικό. Δέν παίξει ρόλο κεντρικοῦ συντονιστῆ τοῦ ἔργου τῶν Ἐπισκόπων. Ἡ ποιμανση τοῦ λαοῦ καί ἡ ἀναπόσπαστη κοινωνική διάστασή της, εἶναι ἔργο τῶν Ἐπισκόπων καί τῶν Πρεσβυτέρων. Ἡ περίφημη «Βασιλειάδα», π.χ. ἦταν ἕνα ἀπό τά προσωπικά ἔργα τοῦ Μ. Βασιλείου, ὅχι τῆς Συνόδου στήν ὁποία ἀνῆκε. Σέ δεύτερο πλάνο εἶναι ἔργο τῶν Μοναστηριῶν, ἡ κληρικολαϊκῶν ἱεραποστολικῶν πρωτοβουλιῶν μέσα στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, πού ἔχουν καταξιωθεῖ στή συνειδησή Της. Ἡ παρέμβαση τῆς Ἐκκλησίας στό κοινωνικό γίγνεσθαι εἶναι μυστική. Ἀπόρροια τῆς «καλῆς ἀλλοιώσεως» τῶν σωζομένων. Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων σάν τή μάνα, πού λιώνει μέσα στήν ἀφάνεια τῆς οἰκογένειας, ἀναγεννᾷ μυστικά, ἐκτρέφει καί ἀναδεικνύει εὐχυμούς καρπούς, ἀνθρώπους ἔτοιμους νά εὐεργετήσουν τήν κοινωνία, μά, πρό παντός, νά εἰσέλθουν στή χαρά τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

φοῦσκες. Γιά νά ἐντυπωσιάζωνται ὅλοι ὅσοι ἔχουν τό δικό σου μυαλό καί πιστεύουν στά φύμαρα. Ἕνα χρόνο, τώρα, κάνει λόγο ὁ Μακαριώτατος γιά τόν καινούργιο Μητροπολιτικό Ναό. Καί ἀκόμα δέν ἔχει βρεθῇ ὁ τόπος. Ἄσε πρῶτα νά βρεθῇ τό οἰκόπεδο, ἄσε νά μπουν τά θεμέλια, ἄσε νά πέσουν καί κάποιες κολώνες καί, μετά, δῶσε στόν ἑαυτό σου τήν ἄδεια νά ὀνειρευτῇ.

Πάγωσα ἀπό τήν κρυάδα τῆς ὑποδοχῆς τοῦ σχεδίου μου.

Σάν πέρασαν κάμποσες μέρες, μιά δευτέρα σκέψι μέ συνεπῆρε. Γιατί νά κάθωμαι νεωκόρος στή συνοικία; Νά πάω θυρωρός στό καινούργιο Συνοδικό Μέγαρο. Σ' αὐτό, τό μεγάλο, τό ἐντυπωσιακό, πού χτίζει ὁ Χριστόδουλος. Πού θά στοιχίσῃ πάνω ἀπό δέκα δισεκατομμύρια. Πού θά ἀποτελῇ τό κόσμημα τῆς πρωτεύουσας καί τό μνημεῖο τῆς τρίτης χιλιετίας. Ἐκεῖ θά ἔρχωνται ὅλημερίς ἐπίσημα πρόσωπα. Θά εἶναι καί μόνιμα στημένες οἱ τηλεοράσεις. Αὐτό, πού ὠνειρεύτηκα γιά τό νέο Μητροπολιτικό Ναό, θά τό βρῶ στό καινούργιο διοικητικό κέντρο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀνακοίνωσα τό δεύτερο πρόγραμμά μου, ἀλλά μέ κάποια ἐπιφύλαξι. Οἱ ἀνοιχτές παλάμες, πού εἶχα εἰσπράξει μέ τήν πρώτη ἀνακοίνωσί μου, μέ ἔκαναν προσεκτικό.

Ὡστόσο καί ἡ δεύτερη ἀνακοίνωσί μου ἔπεσε πάνω στό πλέγμα τῆς εἰρωνείας.

-Ταλαίπωρε, χτίζεις ὀνειρευτούς πύργους ἐλπίδων. Ἀλλά ὁ Ἀρχιεπίσκοπος χτίζει μόνο μέ τά λόγια του καί μέ τίς ὑποσχέσεις του «ἀνώγια καί κατώγια». Ἐσύ θά φτάσῃ στά βαθειά γεράματα, θά γυροφέρνῃ στήν πόρτα τοῦ τάφου καί ἐκεῖνος δέ θάχῃ βάλει ἀκόμα θεμέλιο. Δέν ἔχεις πάρει εἶδησι, ὅτι αὐτοί, πού ἔχουν σπίτια στή γύρω περιοχή ἀντέδρασαν καί δέν ἄφησαν νά σηκωθῇ τό μεγαλόπρεπο συνοδικό μέγαρο; Ἀκόμα κοιμισμένος εἶσαι; Πιστεύεις στίς ἀνακοινώσεις καί στά ταξίματα τοῦ Χριστόδουλου;

Δέχτηκα ψυχρολουσία. Ἀλλά, πῶς νά

τό πῶ; Μέ εἶχε συνεπάρει ἡ λαχτάρα νά ἀναβαθμίσω τό ρόλο μου. Νά βγῶ καί ἐγώ στήν τηλεόρασι. Νά μέ δοῦν οἱ φίλοι καί νά μέ ζηλέφουν. Νά μέ δοῦν καί οἱ ξένοι καί νά ρωτήσουν ποιός εἶμαι. Καί ἄρχισα νά σκέφτωμαι ἄλλο στέκι.

Εἶδα στήν ἐφημερίδα, ὅτι ὁ Χριστόδουλος φτιάνει Πανεπιστήμιο. Μεγάλο, λέει. Καί μοναδικό στήν Εὐρώπη. Ἐκεῖ μέσα θά μπορούσα καί ἐγώ νά βρῶ μιά θέσι. Ὅχι σάν αὐτή, πού ἔχω τώρα, νεωκόρος σέ συνοικιακό Ναό, ἀλλά θυρωρός στήν κεντρική πύλη. Ἐκεῖ, πού θά γίνωνται οἱ ὑποδοχές τῶν ἐπισήμων. Ἐκεῖ, πού θά περνάῃ καμαρωτός ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μέ τή συνοδεία του καί θά τρέχουν οἱ τηλεοράσεις νά τόν δείξουν καί νά ἀνεβάσουν τό ποσοστό τῆς δημοτικότητά τους. Λίγο κλεφτά, λίγο ὑποχρεωτικά, θά βρίσκωμαι καί ἐγώ στήν ἀκτίνα τῆς τηλεοπτικῆς κάμερας. Καί θά βγαίνη τό μούτρο μου στό γυαλί.

Τά γέλια, πού ἔκαναν οἱ παπάδες, μόλις ἄκουσαν τήν καινούργια μου πρότασι, δέν περιγράφονται.

-Εἶσαι ἀδιόρθωτος, μοῦ εἶπαν καί συνώδεψαν τήν παρατήρησί τους μέ τραγανιστό γέλιο. Πιστεύεις τά «θά», πού ἐξαγγέλλει ὁ Μακαριώτατος. Ἀλλά, μέ τά «θά» δέ χτίζεται καί δέ λειτουργεῖ Πανεπιστήμιο. Τό μόνο, πού γίνεται, εἶναι ὅτι ὁ προκαθήμενος εἰσπράττει χειροκροτήματα καί ροδοπέταλα. Ἀπό τοὺς κόλακες, πού βρίσκονται γύρω του. Καί ἀπό τοὺς εὐπιστους τηλεθεατές, πού, σάν καί σένα, καβαλοῦν τό καλάμι καί τρέχουν πίσω ἀπό τό καλάμι, πού καβάλησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

Προσγειώθηκα. Ἀλλά καί μελαγχόλησα. Ἀπό κεῖ καί πέρα, δέν τόλμησα νά κάνω ἄλλα ὀνειρα καί νά ζητήσω ἄλλη ἐπίσημη θέσι. Ὅμως, ἔμεινα μέ τήν ἀπορία καί τή φωνάζω παντοῦ: Ἐγώ καβάλησα τό καλάμι, ἢ ὁ προκαθήμενος, πού τή μιά μέρα ὑπόσχεται μεγάλα ἔργα καί τήν ἄλλη ρίχνει τίς ὑποσχέσεις του στόν κάλαθο τῶν ἀχρήστων;

Ὁ νεωκόρος

ΨΙΘΥΡΟΙ

Διαλεκτική διάτρητη.

Ξέρετε μέ ποιά διαλεκτική στήριξε ό 'Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος τήν ύπερφίαλη άπαιτήσί του νά τόν προσκυνοῦν καί νά τόν μνημονεύουν ὡς «πρῶτο» καί ὡς «προϊστάμενό τους» ὅλοι οἱ Μητροπολίτες τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος; Μέ τή διαλεκτική τῆς αὐτοαναμείσεως. Μέ τό ἐπιχείρημα, πού στρέφεται ἐναντίον του καί τόν ἀποδεικνύει παραβάτη τῆς λογικῆς του καί τῶν θεολογικῶν του θέσεων.

Μέ στόμφο ἀπευθύνθηκε ό κ. Χριστόδουλος στό σῶμα τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος καί εἶπε: «Ὅλοι οἱ 'Ιεράρχες εἴμεθα ἴσοι ἐναντι τῆς μυστηριακῆς ἱερῶσύνῃς τῆς ὁποίας εἴμεθα λειτουργοί. Ἡ θέσις ὅμως τοῦ Πρώτου εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ὑπεροχική. Ὁ Πρῶτος τῆς 'Ιεραρχίας μνημονεύεται στά πανορθόδοξα Δίπτυχα, ὁ τύπος τοῦ «Ἐν πρώτοις...» προϋποθέτει πρόσωπον, γιά τό ὁποῖον ἡ 'Εκκλησία δέεται πρὸς τόν Κύριον νά διατηρῇται σῶον, ἐντιμον, ὑγιές καί ὀρθοτομοῦν τόν λόγον τῆς ἀληθείας, εἶναι σημεῖον ἀναφορᾶς ἐν τοῖς πράγμασι ὅλων καί ὁ βασικός ἐγγυητής τῆς ἐνότητος τῆς 'Ιεραρχίας καί ὅλης τῆς 'Εκκλησίας».

Ὡστε ὁ τύπος τοῦ μνημοσύνου προϋποθέτει συγκεκριμένο πρόσωπο, γιά τό ὁποῖο ἱκετεύει ὁ λειτουργός ἐπίσκοπος καί δέεται ὁλόκληρη ἡ ἐκκλησιαστική κοινότητα! Ἄν αὐτό εἶναι ἀληθές, τότε ὁ τύπος τοῦ μνημοσύνου, πού χρησιμοποιεῖ ὁ 'Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος «ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων...» σέ ποῖο πρόσωπο ἀναφέρεται; Τό ἀρχιεπισκοπικό αὐτό μνημόσυνο δέν ἐξυπηρετεῖ τήν ἐνότητα τῆς 'Εκκλησίας; Καί δέν ἀποτελεῖ ἐγγύησι τῆς οἰκουμενικότητας τῆς Ὁρθοδοξίας;

Ἄν τό ἀρχιεπισκοπικό μνημόσυνο δέν ἀλλοιώνῃ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία, μέ ποῖο κριτήριό θά διατυπώσῃ κανεῖς τήν

ἀποψί, ὅτι ἡ μνημόνευσι τῆς Συνόδου, δηλαδή τοῦ σώματος, πού συνέρχεται «ἐπὶ τό αὐτό» καί συμπροσεύχεται καί ζητεῖ τήν παρουσία καί τήν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀποτελεῖ παρέκκλισι ἀπό τήν ἀποστολική καί ἀπό τήν Πατερική παράδοσι;

Μέ τόν ἐπισκοπικό μανδύα μπορεῖς νά ἐπενδύσῃς ἓνα φαῦλο ὑποκείμενο. Μέ τό μανδύα «τόν ὑφαντόν ἐκ τῆς ἁνω Θεολογίας» δέν ἐπιτρέπεται, οὔτε καί μπορεῖς νά καλύψῃς τίς χαμερπεῖς καί ἐγωκεντρικές φιλοδοξίες σου.

Ἡ διά τῆς σιωπῆς πλαστογραφία.

Τό ἔκαναν καί αὐτό τό κατόρθωμα οἱ ἀνεγκέφαλοι κάλαμοι, πού ἀνέλαβαν ἐργολαβικά τήν κολακεία τοῦ προκαθημένου τῆς 'Εκκλησίας κ. Χριστοδούλου. Καί μάλιστα, ἀποτύπωσαν τό ἐπίτευγμά τους στό ἐπίσημο δημοσιογραφικό ὄργανο, στό περιοδικό «'Εκκλησία». Παρασιώπησαν τά τρανταχτά γεγονότα τῶν σεισμικῶν ἀντιδράσεων, πού προκάλεσαν οἱ ὑπερφίαλες ἀπαιτήσεις τοῦ κ. Χριστοδούλου, γιά νά καλύψουν τόν ἔνοχο 'Αρχιεπίσκοπο.

Στό φύλλο τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1999, παρουσιάζοντες τίς ἐργασίες τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου, ἀναφέρονται καί στό αἶτημα, πού διετύπωσε ὁ κ. Χριστόδουλος, ἀμέσως μόλις μετακινήθηκε ἀπό τήν καρέκλα τοῦ Μητροπολίτη καί στρογγυλοκάθησε στήν ἔδρα τοῦ προκαθημένου. Κατά περίεργο τρόπο, στό ἀνακοινωθέν, πού καταχωροῦν, δέν κάνουν κανένα λόγο γιά τήν ἀντίδρασι τοῦ Πατριάρχῃ Βαρθολομαίου. Σά νά μή στάλθηκαν οἱ δύο δριμύτατες ἐπιστολές. Σά νά μήν ἔγινε κανένας λόγος στή Σύνοδο. Σά νά μή δημιουργήθηκε σάλος καί νά μή ξεχύθηκαν ἀπό τό Συνοδικό Μέγαρο οἱ κραυγές, τῶν φίλων καί ὁμόσκηνων τοῦ κ. Χριστοδούλου, Μητροπολιτῶν. Τό ἀνακοινωθέν σιωπᾷ, πλαστογραφώντας ἔτσι τά γεγονότα. Ἄλλωστε καί κατά τή συζήτησι τοῦ αἰτήματος τοῦ κ. Χριστοδούλου νά ἀνυψώσῃ τήν καρέκλα του σέ Παπικό θρόνο, ὁ ἴδιος ἔκανε τήν ἴδια ἀξιόποινη πρᾶξι. Ζωγράφισε μέ φωτεινά χρώματα τή σχέση του μέ τό Πατριαρχεῖο

Κωνσταντινουπόλεως. Είπε, ότι ή επικοινωνία βρίσκεται σέ εγκάρδια κλίμακα. Καί έκρυψε στή βαθειά τσέπη του τίσ επιτιμητικές επιστολές του Πατριάρχη Βαρθολομαίου. Δηλαδή παραπλάνησε τούς Συνοδικούς Συνέδρους καί προσπάθησε νά ύφαρπάση τή συγκατάθεσί τους στό παράλογο αίτημά του, πρίν γίνουν γνωστές οι Πατριαρχικές αντιδράσεις.

Καί οι κοισάνες υπέρ Χριστοδούλου.

Καί οι θεολογικές κοισάνες καταχωρήθηκαν καί αυτές στό επίσημο περιοδικό «Έκκλησία». Μέ αποκλειστικό σκοπό νά θεμελιώσουν θεωρητικά καί θεολογικά(;) τήν άπαιτήσι του κ. Χριστοδούλου νά τόν αναγνωρίσουν καί νά τόν μνημονεύουν ώς «πρώτο» όλοι οι ισότιμοί του Μητροπολίτες. Καί κυρίως, γιά νά παρασύρουν τούς Συνοδικούς νά άποδεχθούν τήν αϊχμαλωσία καί τήν καθυπόταξι τους στήν άπολυταρχία καί στήν αυθαίρεσία του καινούργιου Άρχιεπισκόπου.

Τό ίδιο ανακοινωθέν, πού κρύβει τήν Πατριαρχική αντίδρασι, αναφέρεται καί στόν λδ' Άγρό Κανόνα των Άγίων Άποστόλων, γιά νά στηρίξη-δθην-καί Άεροκανονικά τήν παράλογη άπαιτήσι. Καί γράφει: «*Η Άγά Σύνοδος της Άεραρχίας της Έκκλησίας της Έλλάδος... επιβάλλεται νά ενεργήση κανονικώς καί συγκεκριμένως επί τη βάσει του ΔΔ (34^{ου}) Κανόνος των Άγίων Άποστόλων, αναφερομένου εις τόν «Πρώτον» Άυτοκεφάλου Έκκλησίας, ως άνωτέρω εις τήν παράγραφον 6 άνεπτυχθη τό θέμα τουτο λεπτομερώς, ίνα καθιερωθί ή μνημόνευσις του όνόματος αυτού*».

Δέν γνωρίζουν οι συντάκτες του Συνοδικού ανακοινωθέντος, ότι κατά τήν εποχή, πού θεοπιστήκαν οι Άποστολικοί Κανόνες, δέν υπήρχαν Άυτοκέφαλες Έκκλησίες; Δέν γνωρίζουν, ότι ο Κανόνας αυτός αναφέρεται στή Μητροπολιτική σύνθεσι καί ότι θεσμοθετεί τήν επικοινωνία των επισκόπων μέ τόν Μητροπολίτη; Δέν γνωρίζουν, ότι ή επικοινωνία αυτή δέν έχει καμιά σχέση μέ τό μνημόσυνο του «Πρώτου»(!), αλλά αναφέρεται στή συνεργασία καί συνεννόησι γιά τά θέματα, πού έκφεύγουν από τήν καθιε-

ρωμένη, τρέχουσα διακονία; Άν τά γνωρίζουν όλα αυτά, τί χρειάζεται αυτή ή κοισάνα, ότι δηλαδή ο Κανόνας αναφέρεται στόν «Πρώτο» Άυτοκεφάλου Έκκλησίας;

Καί μιά παρατήρησι:

Ο Κανόνας αυτός αναφέρεται στή Μητροπολιτική σύνθεσι της αρχαίας Έκκλησίας. Σήμερα, όλοι οι επίσκοποι της Έκκλησίας της Έλλάδος είναι Μητροπολίτες. Άν, κατά Χριστόδουλο, ο Κανόνας θεμελιώνη προνόμια του «πρώτου Άυτοκεφάλου Έκκλησίας», τότε όλοι οι Μητροπολίτες της Έλλάδος είναι «Πρώτοι» Άυτοκεφάλων Έκκλησιών(!). Καί δέν υπόκεινται στήν υποχρέωσι νά αναγνωρίσουν τόν Μητροπολίτη Άθηνών ως πρώτο.

Άν πάλι, θεωρηθί, πώς ή σημερινή διοικητική διάρθρωσι της Έκκλησίας της Έλλάδος πρέπει νά ένταχθί στή διαλεκτική αυτού του Άερο Κανόνος, τότε οι 79 Μητροπολίτες της Έκκλησίας της Έλλάδος θά πρέπει νά υποβαθμιστούν σέ επισκόπους. Νά χάσουν τό προνόμιο του «κυρίαρχου Μητροπολίτη» καί νά γίνουν επίσκοποι ύποταγμένοι καί εξαρτημένοι από τόν «πρώτο».

Αυτά τά συμπεράσματα βγαίνουν, αν κανείς δεχθί τή θεολογική κοισάνα.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικής ενημέρωσης.

Ίδιοκτήτης:

ο Μητροπολίτης

Άττικής καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνσι: 19011 Αύλων Άττικής.

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδά,

Ίωαννίνων 6 Μοσχάτο.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΣΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟ Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ

Μακαριώτατε, σέ ραδιοφωνική σας έκπομπή, είπατε: «'Ας τό βουλώσουν ὅλοι οἱ τιμητές, οἱ ὁποῖοι εἴτε στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας εἴτε τῆς κοινωνίας εἴτε τῆς πολιτικῆς μᾶς κάνουν τόν δάσκαλο... Δυστυχῶς ὑπερεξεχείλισαν οἱ ὑποκριτές οἱ ὁποῖοι ἀπό τά διάφορα μπαλκόνια πού διαθέτουν, εἴτε αὐτά εἶναι τηλεοπτικοί σταθμοί ἢ ραδιοφωνικοί σταθμοί, μᾶς κάνουν τόν δάσκαλο καί ρίπτουν τούς λίθους τοῦ ἀναθέματος. Γιατί δέν ὑπάρχει ἠθική στόν τόπο αὐτό... Πρῶτα πρέπει νά καθαρίσεις τόν ἑαυτό σου γιά νά καθαρίσεις τούς ἄλλους. Γιά νά κάνεις τό δάσκαλο εἶναι πολύ δύσκολο πρᾶγμα. Πρέπει νά μπορείς τόν ἑαυτό σου νά τόν παρουσιάσεις μπροστά στούς ἄλλους ὡς ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος εἶναι ὑπεράνω μικροτήτων, ἀδυναμιῶν καί τότε, ἂν εἶσαι ἐσύ καθαρός, νά κρίνεις καί ὅλους τούς ἄλλους».

Μακαριώτατε, ρωτᾶμε: Ἐνας πλαστογράφος Ἀρχιεπίσκοπος, πού πλαστογράφησε ψηφοδέλτια μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, γιά νά ἐξυπηρετήσῃ ἕνα φίλο του (καί τί φίλο του!!) εἶναι «κεκαθαρμένος»; Καί δικαιούται νά κάνῃ κριτική; Εἶναι ὑπεράνω μικροτήτων, ἀδυναμιῶν καί καθαρός, ἔτσι, πού νά μπορεῖ νά παρουσιάσῃ τόν ἑαυτό του ὡς ὑπόδειγμα; Ἡ, μήπως, «εἶναι καί αὐτός ὑποκριτής», καθὼς ἐμφανίζεται στά μπαλκόνια τῶν τηλεοράσεων καί τῶν ραδιοσταθμῶν καί «πρέπει νά τό βουλώσει;».